	KARTA CHARAKTERYSTYKI PRODUKTU	
	NATERIA X 405	
	Wersja: 2.00	Strona: 1/6 z dnia: 2004-07-08
	Zastępuje wersję z dnia : 2001-10-18	

Etykieta produktu

Oznakowanie (UE): Nie jest wymagane
 Zwroty R: Brak
 Zwroty S: Brak
 Oznakowanie transportowe: Nie jest wymagane

1. Identyfikacja substancji/preparatu i przedsiębiorstwa

1.1. Identyfikacja substancji/preparatu:

Nazwa handlowa: NATERIA X 405
 Zastosowanie: OLEJ DO PRZEMYSŁOWYCH SILNIKÓW NA GAZ

1.2. Identyfikacja przedsiębiorstwa:

Producent: TOTAL LUBRIFIANTS
 Le Diamant B
 16, rue de la Republique
 92922 Paris La Defense- France
 tel: + 33(0)1 41 35 40 00

Dostawca: Total Polska Sp. z o.o.
 Al. Jana Pawła II 80
 00-175 Warszawa

1.3. Wydział udzielający informacji: Dział techniczny tel.(0-22) 435 13 63

Telefony w nagłych przypadkach: (22) 619 08 97, (22) 619 66 54 – Biuro Informacji Toksykologicznej, Warszawa

2. Skład/informacja o składnikach

Charakterystyka chemiczna: Produkt na bazie syntetycznej (polialfaolefiny)

Substancje zagrażające zdrowiu	Nr UE	Nr CAS	Zawartość	Symbole	Zwroty R
Alkilo fenol			<1,1 %	Xi, N	R-43, 37, 51/53
Sulfonian wapnia z długimi łańcuchami alkiloarylowymi			<0,5 %	Xi	R-43,53

Objaśnienia zwrotów R patrz p. 16

3. Identyfikacja zagrożeń

Ujemne skutki zdrowotne: W typowych warunkach stosowania produkt nie jest toksyczny.
 Wpływ na środowisko: Nie odprowadzać produktu do środowiska naturalnego
 Zagrożenia fizyczne i chemiczne: W typowych warunkach stosowania brak specyficznych zagrożeń pożarem lub wybuchem

4. Pierwsza pomoc

W PRZYPADKU POWAŻNYCH OBJAWÓW, WEZWAĆ LEKARZA LUB POGOTOWIE RATUNKOWE DROGI NARAŻENIA SIĘ:

WDYCHANIE

Wdychanie dużych stężeń par, dymów lub mgły może prowadzić do lekkiego podrażnienia gardła. Wynieść poszkodowanego na świeże powietrze, okryć i pozwolić odpocząć.

KONTAKT ZE SKÓRĄ

Zdjąć zabrudzone ubranie. Powierzchnie zabrudzone zmyć

	KARTA CHARAKTERYSTYKI PRODUKTU	
	NATERIA X 405	
	Wersja: 2.00	Strona: 2/6 z dnia: 2004-07-08
	Zastępuje wersję z dnia : 2001-10-18	

KONTAKT Z OCZAMI	niezwłocznie dużą ilością wody z mydłem. Dokładnie płukać dużą ilością czystej, bieżącej wody przez co najmniej 15 minut.
SPOŻYCIE	Możliwość wymiotów i biegunki. Nie wywoływać wymiotów aby uniknąć ryzyka przedostania się do dróg oddechowych. Nie podawać nic do picia.
ZACHŁYŚNIĘCIE SIĘ	Jeśli zachodzi podejrzenie przedostania się produktu do płuc (np. przy wymiotach), natychmiast zawieźć poszkodowanego do szpitala.

5. Postępowanie w przypadku pożaru

TEMPERATURA ZAPŁONU	Patrz p.9
ODPOWIEDNIE ŚRODKI GAŚNICZE	Ditlenek węgla, piana, proszek gaśniczy
NIEODPOWIEDNIE ŚRODKI	Nie używać strumieni wody, mogą sprzyjać rozprzestrzenianiu się pożaru
SZCZEGÓLNE ZAGROŻENIA:	W przypadku niekompletnego spalania i pirolizy mogą powstać toksyczne gazy takie jak CO, CO ₂ , węglowodory, tlenki siarki, aldehydy, sadza itp. Produkty te są niebezpieczne przy wdychaniu.
SPECJALNE WYPOSAŻENIE OCHRONNE DLA STRAŻAKÓW:	W zamkniętych pomieszczeniach o dużym stężeniu dymów i gazów nosić aparat izolujący drogi oddechowe

6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

Patrz również p.8 i 13	
POSTĘPOWANIE PRZY ROZLANIU/PRZECIEKU -DO GLEBY	Powierzchnie z rozlanym produktem mogą być śliskie. Nie dopuszczać do przedostania się go gruntu, cieków wodnych i oczyszczalni. Odzyskiwać metodami fizycznymi. Przy większym rozlaniu, jeśli sytuacji nie można szybko opanować, powiadomić odpowiednie władze.
- DO WODY	Do mechanicznego zbierania stosować pływające materiały absorpcyjne. Jeśli środki te przedostaną się do strumieni lub ścieków, poinformować władze o możliwości obecności pływających materiałów.

7. Postępowanie z substancją i magazynowanie

POSTĘPOWANIE	
Zabezpieczenie techniczne/środki ostrożności	Unikać lub ograniczyć do minimum narażenie na kontakt z produktem używanym lub odpadowym.. Przy powstawaniu par/aerozoli/produktów rozkładu zapewnić odpowiednią wentylację. Przechowywać z dala od materiałów palnych oraz żywności i napojów.
Zalecenia z zakresu bezpieczeństwa	Puste opakowania mogą zawierać palne lub wybuchowe opary. Istnieje zagrożenie pożarowe ze strony szmat, papieru lub innych środków stosowanych do usuwania rozlania, które są nasączone produktem. Unikać gromadzenia ich i bezpiecznie utylizować. Zapobiegać gromadzeniu się elektryczności statycznej przez stosowanie uziemień. Maszyny lub urządzenia należy ustawiać tak, aby unikać ryzyka rozlania produktu lub ochlapania gorących części lub połączeń elektrycznych.

	KARTA CHARAKTERYSTYKI PRODUKTU	
	NATERIA X 405	
	Wersja: 2.00	Strona: 3/6 z dnia: 2004-07-08
	Zastępuje wersję z dnia : 2001-10-18	

MAGAZYNOWANIE

Zabezpieczenie techniczne/warunki magazynowania

Unikać kontaktu z mocnymi utleniaczami.

Stosować wszystkie dostępne środki zapobiegające zanieczyszczeniu wody i gruntu.

Opakowania należy przechowywać szczelnie zamknięte, w temperaturze pokojowej, zabezpieczone przed wodą i wilgocią, z dala od wszelkich źródeł zapłonu.

Podczas stosowania opakowania przechowywać zamknięte.

Nie wystawiać na działanie żywiołów

Unikać kontaktu z utleniaczami.

Materiały opakowań

Zalecane:

Stosować odporne na węglowodory opakowania, złącza, rury, itp.

Przechowywać w oryginalnym opakowaniu w innym przypadku przenieść wszystkie zalecenia na etykietę nowego opakowania.

8. Kontrola narażenia i środki ochrony indywidualnej

Wskazówki dodatkowe odnośnie wymogów stawianych urządzeniom technicznym:

Graniczne dawki w miejscu pracy:

Ochrona rąk:

Ochrona oczu:

Ochrona ciała:

Higiena przemysłowa:

Stosować produkt w dobrze wentylowanych pomieszczeniach.

Przy pracy w przestrzeniach zamkniętych (zbiorniki) upewnić się, że środowisko nie jest duszące i/lub nosić zalecane wyposażenie.

mgła olejowa: 10 mg/m³, przez 15 minut

mgła olejowa: 5 mg/m³, przez 8 h

Jeśli zachodzi potrzeba stosować rękawice ochronne, odporne na węglowodory, zalecane: nitrylowe, neoprenowe.

Czas przenikania przez rękawice nawet tego samego typu od różnych producentów może się bardzo różnić, nawet jeśli mają one podobną grubość. Dlatego czas przenikania powinien być określany przez samego producenta rękawic.

Zapotrzebowanie na rękawice jest zależne od warunków pracy (np. wielokrotności używania, mechanicznego obciążenia, temperatury, stopnia i czasu trwania ekspozycji).

Przed wybraniem odpowiednich rękawic, zaleca się aby użytkownik poddał je testom.

Okulary o szczelnej obudowie lub osłona na twarz

Gdy zachodzi potrzeba nosić maskę ochronną, odporną na węglowodory odzież, buty robocze (przy manipulowaniu beczkami).

Nie nosić pierścionków, zegarka oraz innych przedmiotów, które mogą zatrzymywać produkt i stwarzać zagrożenia chorób skóry.

Unikać przedłużonego i powtarzającego się kontaktu ze skórą szczególnie z produktem użytym lub odpadowym.

Odzież zanieczyszczoną natychmiast zdjąć, przed ponownym założeniem uprać. Po każdym kontakcie, przed przerwą i końcem pracy myć dokładnie skórę, produkt jest łatwo dokładnie usunąć myjąc się wodą z mydłem. Nie używać środków ciernych, rozpuszczalników lub benzyny. Do wycierania rąk nie stosować szmat zabrudzonych produktem. Nie wkładać zabrudzonych szmat do kieszeni ubrań roboczych. Nie jeść, nie pić, nie palić papierosów w miejscu pracy.

9. Właściwości fizykochemiczne

Postać:

Barwa:

Zapach:

Ciecz

Brazowa

Charakterystyczny

	KARTA CHARAKTERYSTYKI PRODUKTU	
	NATERIA X 405	
	Wersja: 2.00	Strona: 4/6 z dnia: 2004-07-08
	Zastępuje wersję z dnia : 2001-10-18	

pH:	Nie ma zastosowania
Temperatury zmiany stanu skupienia	
Temperatura płynięcia	<-39 °C (ASTM D 97)
Temperatura zapłonu	> 210°C (ASTM D 93)
Temperatura autozapłonu:	> 250°C (ASTM E 659). Temperatura ta może się znacznie obniżyć w specyficznych warunkach (utlenianie na gorących powierzchniach)
Granice wybuchowości	Dolna granica zapalności mgły olejowej jest osiągana przy stężeniach rzędu 45 g/m ³ .
Gęstość w temp. 15 °C:	ok. 847 kg/m ³
Rozpuszczalność:	
w wodzie:	Nierozpuszczalny i nie mieszalny
w rozpuszczalnikach organicznych:	Rozpuszczalny w wielu typowych rozpuszczalnikach
Lepkość kinematyczna w 100°C:	ok. 14,5 mm ² /s
Współczynnik podziału log Pow	>6 (w 20 °C)

10. Stabilność i reaktywność

Stabilność:	Produkt jest stabilny w typowych warunkach magazynowania i stosowania
Niebezpieczne reakcje:	Nie są znane żadne niebezpieczne reakcje w typowych warunkach stosowania
Substancje, których należy unikać:	Unikać kontaktu z silnymi utleniaczami
Warunki, których należy unikać:	Gorąco (temperatury powyżej temperatury zapłonu), iskry, punkty zapłonu, płomienie, elektryczność statyczna
Niebezpieczne produkty rozkładu:	Niekompletne spalanie i piroliza powodują powstanie gazów o różnej toksyczności, takich jak CO, CO ₂ , węglowodory, aldehydy, sadza itp..

11. Informacje toksykologiczne

Toksyczność ostra/skutki miejscowe	
- Wdychanie:	Brak zagrożenia przy normalnych warunkach stosowania. Wdychanie wyższych stężeń par i aerozoli może powodować podrażnienie górnych dróg oddechowych.
- Kontakt ze skórą:	Brak zagrożenia przy normalnych warunkach stosowania.
- Spożycie:	W przypadku spożycia małych ilości nie obserwuje się żadnych poważnych skutków. Przy spożyciu większych ilości: ból brzucha, biegunka.
UCZULENIE	Toksykologiczne badania z podobnymi produktami nie potwierdziły żadnego pogłębienia stanów uczuleń.
TOKSYCZNOŚĆ CHRONICZNA LUB DŁUGOTERMINOWA	
- Kontakt ze skórą:	Przy częstym i długim kontakcie z zabrudzonym ubraniem na skórze może pojawić się podrażnienie, szczególnie przy skaleczeniach i otarciach.
Kancerogenność	Olej podczas pracy w silniku ulega w niewielkim stopniu zanieczyszczeniu produktami spalania. Stwierdzono, że przepracowane oleje silnikowe powodują raka skóry u myszy przy powtarzającym się lub ciągłym kontakcie. Krótki lub przejściowy kontakt oleju przepracowanego ze skórą nie powinien powodować żadnych poważnych skutków zdrowotnych dla człowieka, o ile olej zostanie dokładnie usunięty przez zmycie go wodą z mydłem.

12. Informacje ekologiczne

	KARTA CHARAKTERYSTYKI PRODUKTU	
	NATERIA X 405	
	Wersja: 2.00	Strona: 5/6 z dnia: 2004-07-08
	Zastępuje wersję z dnia : 2001-10-18	

Ekotoksyczność:	Brak jest danych doświadczalnych o produkcie gotowym. Produkt stwarza niewielkie zagrożenie dla organizmów wodnych. Brak jest informacji o produkcie użytym.
Ruchliwość:	
- Powietrze:	Małe straty wskutek odparowania
- Gleba:	Wnioskując z właściwości fizycznych i chemicznych produkt jest mało ruchliwy w glebie.
- Woda:	Produkt nierozpuszczalny w wodzie, unosi się na jej powierzchni.
Trwałość i biodegradowalność:	Brak jest danych doświadczalnych o produkcie gotowym. Produkt powinien podlegać powolnej biodegradacji.

13. Postępowanie z odpadami

Produkt zużyty:	Utylizować w bezpieczny sposób, zgodnie z lokalnymi/krajowymi przepisami. Zbiórka powinna być wykonywana przez upoważnioną firmę a regeneracja lub spalanie należy wykonywać w dopuszczonej do tego celu instalacji. W Polsce: Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 o odpadach, Dz. U. Nr 62, poz. 628.
Opakowania:	Postępować zgodnie z lokalnymi przepisami. Ustawa z dn. 11 maja 2001 r o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. Nr 63 poz. 638
Kod odpadu WE:	13 02 05

14. Informacje o transporcie

Numer UN:	brak
Drogowy (ADR)/Kolejowy(RID)/Rzeczny (ADNR):	brak ograniczeń
Morski (IMO-IMDG):	brak ograniczeń
Powietrzny (ICAO/IATA):	brak ograniczeń

15. Informacje dotyczące przepisów prawnych

Symbole:	Brak
Zwroty R:	Brak
Zwroty S:	Brak
Inne:	Zawiera: Długołańcuchowy alkiloarylo sulfonian wapnia, alkilofenol. Może zapoczątkować reakcję alergiczną.
Dyrektywy WE:	Dyrektywa dla preparatów niebezpiecznych 1999/45/EC modyfikowana dyrektywą 2001/60/EC.

16. Inne informacje:

Znaczenie zwrotów z p.2	R43 - Może powodować uczulenie w - kontakcie ze skórą. R37 – Działa drażniąco na układ oddechowy R53 - Może powodować długo utrzymujące - się niekorzystne zmiany w środowisku - wodnym. R51/53 - Działa toksycznie na organizmy - wodne; może powodować długo - utrzymujące się niekorzystne zmiany w - środowisku wodnym.
Przepisy Wspólnoty Europejskiej:	Karta ta spełnia normy podane w dyrektywach: 91/155, 93/112/EEC i 2001/58/EC dane wymagane przez artykuł 14 dyrektywy 1999/45/EC

	KARTA CHARAKTERYSTYKI PRODUKTU	
	NATERIA X 405	
	Wersja: 2.00	Strona: 6/6 z dnia: 2004-07-08
	Zastępuje wersję z dnia : 2001-10-18	

Przepisy krajowe:

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych, Dz. U. Nr 171, poz. 1666;

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 grudnia 2004
zmieniające rozporządzenie w sprawie karty charakterystyki substancji
niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego, Dz. U. Nr 2 (2005), poz. 8;

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 listopada 2002 r. w
sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń substancji szkodliwych dla
zdrowia w środowisku pracy, Dz. U. Nr 217, poz. 1883.

Niniejsza karta charakterystyki produktu stanowi uzupełnienie karty danych technicznych, ale w żaden sposób jej nie zastępuje. Informacje zawarte w niniejszym opracowaniu udzielane są w dobrej wierze. Użytkownik zobowiązany jest pamiętać o ryzyku związanym z zastosowaniem produktu niezgodnie z przeznaczeniem.

Niniejsza karta nie zwalnia użytkownika z konieczności zasięgnięcia informacji i zastosowania wszelkich przepisów i uregulowań prawnych dotyczących jego działalności. Użytkownik bierze na siebie całkowitą odpowiedzialność za działania podjęte w celu zapewnienia bezpieczeństwa pracy z produktem.

Powyższe informacje udzielone zostają użytkownikowi w celu pomocy w realizacji zobowiązań nakładanych na niego przez przepisy i uregulowania prawne.

Wszystkie dane opierają się na aktualnym stanie naszej wiedzy.

Data polskiego wydania: 2 luty 2005 r.

hal